

แผนเผชิญเหตุการป้องกันและแก้ไขปัญหาย้ายแล้งจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี ๒๕๖๗

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช

วันที่ ๒๙ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

อ้างอิง: ๑. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๒. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐

๓. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖

๑. ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด

๑.๑ จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ตอนกลางของภาคใต้ ประมาณละติจูดที่ ๙ องศาเหนือ และลองติจูดที่ ๑๐ องศาตะวันออก มีเนื้อที่ ๙,๙๔๒.๕๐๒ ตารางกิโลเมตร (ประมาณ ๖,๒๑๔,๐๖๔ ไร่) มีพื้นที่มากเป็นอันดับ ๒ ของภาคใต้ และเป็นอันดับที่ ๑๖ ของประเทศ ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๗๘๐ กิโลเมตร ทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดสงขลา พัทลุงและตรัง ทิศตะวันตกติดต่อกับจังหวัดสุราษฎร์ธานีและกระบี่ ทิศตะวันออก ติดทะเลอ่าวไทย ความยาวชายฝั่ง ประมาณ ๒๒๕ กิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น ๒๓ อำเภอ ๑๖๕ ตำบล ๑,๕๕๒ หมู่บ้าน จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๘๕ แห่ง (องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลนคร ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๓ แห่ง เทศบาลตำบล ๕๐ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ๑๓๐ แห่ง) จำนวนประชากร ๑,๕๔๐,๕๗๙ คน ๖๐๘,๘๗๖ ครัวเรือน

๑.๒ โรงงานอุตสาหกรรม ๑,๙๑๙ แห่ง โบราณสถานสำคัญ ได้แก่ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร

๑.๓ จังหวัดนครศรีธรรมราช ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ มีพื้นที่ป่าไม้ ๒,๑๗๔,๒๐ ตารางกิโลเมตร (๑,๓๔๒,๐๐๐ ไร่)

๑.๔ เขตพื้นที่ชลประทาน ๙๘๑,๘๕๒ ไร่ โครงการชลประทานขนาดใหญ่ ๑ โครงการ ขนาดกลาง ๑๓ โครงการ ขนาดเล็ก ๒๒๑ โครงการ

๑.๕ ข้อมูลด้านการเกษตร

ด้านพืช เกษตรกร ๑๗๓,๖๓๕ ครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูก ๑,๑๘๘,๒๗๐ ไร่ ประกอบด้วย นาข้าว ๒๒๒,๙๘๙ ไร่ พืชไร่ ๒๑,๐๘๔ ไร่ พืชสวนและอื่นๆ ๙๔๔,๑๙๗ ไร่ (ข้อมูล : ปฏิทินสินค้าเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีเพาะปลูก ๒๕๖๖/๒๕๖๗)

ด้านปศุสัตว์ เกษตรกร ๙๘,๙๖๔ ราย แปลงหญ้า ๑๐,๖๘๙ ไร่ สัตว์เลี้ยง ๕,๒๖๙,๙๓๔ ตัว ประกอบด้วย โคเนื้อ ๒๑๕,๕๘๔ ตัว โคนม ๑๒๕ ตัว กระบือ ๒,๓๙๐ ตัว สุกร ๓๓๙,๕๐๓ ตัว แพะ ๔๗,๒๙๑ ตัว แกะ ๖๐๒ ตัว ไก่พื้นเมือง ๗๔,๓๔๒ ตัว ไก่วง ๒,๖๙๖ ตัว ไก่ไข่ ๘๘๖,๓๐๒ ตัว ไก่เนื้อ ๒,๙๑๗,๒๕๔ ตัว เป็ดไข่ ๓๔๑,๖๔๖ ตัว เป็ดเนื้อ ๒๐,๙๓๖ ตัว เป็ดเทศ ๒๖๘,๗๑๘ ตัว นกกระทา ๑๔๘,๖๘๙ ตัว นกกระเจือกเทศ ๖ ตัว และท่าน ๓,๘๕๐ ตัว (ข้อมูล : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช มีนาคม ๒๕๖๔)

ด้านการประมง เกษตรกร ๑๕,๗๙๖ ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ประกอบด้วย กุ้งทะเล ๒๐,๙๑๙.๔๙ ไร่ กุ้งน้ำจืด ๕๗.๘๑ ไร่ ปลาทะเล ๑,๒๗๙.๔๖ ไร่ ปลาน้ำจืด ๑๒,๘๒๘.๕๐ ไร่ ปลาสวยงาม ๔.๑๖ ไร่ ปู ๑๐,๙๕๙.๓๕ ไร่ และสัตว์น้ำอื่น ๆ ๔๐.๒๒ ไร่ หอยน้ำจืด ๑.๓๖ ไร่ เรือประมงพาณิชย์ ๘๕๑ ลำ เรือประมงพื้นบ้าน ๓,๔๒๘ ลำ เรือขนถ่ายสัตว์น้ำ ๑๔ ลำ (ข้อมูล : สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช มีนาคม ๒๕๖๔)

๑.๖ ข้อมูล...

๑.๖ ข้อมูลสภาพลุ่มน้ำ มีแม่น้ำลำคลองที่สำคัญ ได้แก่

๑) แม่น้ำปากพนัง ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบรรทัด ในเขตตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด ไหลผ่านอำเภอชะอวด อำเภอเชียรใหญ่ และมีสาขาจาก อำเภอหัวไทร ไหลมารวมกันที่บ้านปากแพรก กลายเป็นแม่น้ำปากพนังไหลลงสู่อ่าวนครศรีธรรมราช มีพื้นที่น้ำลุ่มน้ำปากพนังมากกว่า ๕๐๐,๐๐๐ ไร่

๒) แม่น้ำหลวง เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำตาปี ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช และเทือกเขาภูเก็ต ไหลผ่านอำเภopiปูน อำเภอฉวาง อำเภอทุ่งใหญ่ เข้าสู่เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี

๓) คลองปากพูน ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ที่น้ำตกพรหมโลก อำเภอพรหมคีรี ไหลผ่านอำเภอพรหมคีรี และอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

๔) คลองปากพญา - คลองปากนคร ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ที่หมู่บ้านคีรีวง อำเภอลานสกา ไหลผ่านอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช เรียกว่า คลองท่าดี และไหลออกทะเลที่บ้านปากพญา เรียกว่า คลองปากพญา

๕) คลองเสาธง เกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ในเขตอำเภอลานสกา มีชื่อเรียกหลายชื่อตามสถานที่ที่ไหลผ่าน จนไปออกทะเลที่ปากคลองบางจาก เรียกว่า คลองบางจาก

๖) คลองกลาย เกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ที่อำเภอนบพิตำ ไปออกทะเลที่อำเภอท่าศาลา

๗) คลองท่าหน เกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ไหลออกทะเลที่อำเภอสิชล

๘) คลองน้ำตกโยง เกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ด้านทิศตะวันตก บริเวณน้ำตกโยงอำเภอทุ่งสง เข้าสู่อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง กลายเป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำตรัง

๙) คลองมิน เกิดจากภูเขาสามจอม อำเภอทุ่งใหญ่ เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำตาปี ไหลไปออกทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑๐) คลองท่าเสาเกิดจากภูเขาวังหีบ อำเภอทุ่งสง ไหลเข้าสู่อำเภอห้วยยอดและออกทะเลที่อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

๑๑) คลองท่าโลน เกิดจากภูเขาปลายเบ็ก อำเภอทุ่งสง ไหลไปรวมกับคลองท่าเสาที่อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

๒. สถานการณ์ภัยแล้งของจังหวัดนครศรีธรรมราช

๒.๑ สถิติสถานการณ์ภัยแล้งในรอบ ๖ ปีที่ผ่านมา

จังหวัดนครศรีธรรมราชไม่มีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยแล้ง) ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๖

๒.๒ ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง ปี ๒๕๖๕

๒.๒.๑ พื้นที่เสี่ยงการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค อาทิเช่น อำเภอนบพิตำ เมืองนครศรีธรรมราช ทุ่งใหญ่ ปากพนัง ทุ่งสง เขียรใหญ่ หัวไทร และอำเภอชะอวด

๒.๒.๒ พื้นที่ประสบปัญหาการกีดน้ำเพื่อการรักษาระบบนิเวศน์ ได้แก่ อำเภอขนอม สิชล ท่าศาลา นบพิตำ เมืองนครศรีธรรมราช ปากพนัง และอำเภอหัวไทร

๒.๒.๓ พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดความแห้งแล้งในพื้นที่ทำการเกษตร อาทิเช่น อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ปากพนัง เขียรใหญ่ หัวไทร ชะอวด นาบอน และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

- พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง ระดับน้อยถึงปานกลาง มีในทุกอำเภอ (๒๓ อำเภอ) ๑๖๕ ตำบล แต่นับเป็นจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด ๑,๔๒๘ หมู่บ้าน

- พื้นที่เสี่ยงประสบภัยแล้ง ระดับปานกลาง - สูง จำนวน ๑๕ อำเภอ ๑๐๐ ตำบล ๗๖๗ หมู่บ้าน ๗๗,๙๗๘ ครัวเรือน ๒๖๙,๓๖๕ คน คือ อำเภอหัวไทร เขียรใหญ่ ปากพนัง เฉลิมพระเกียรติ ชะอวด พระพรหม เมืองนครศรีธรรมราช ทุ่งใหญ่ ทุ่งสง นาบอน พิปูน พรหมคีรี ลานสกา นบพิตำ และอำเภอฉำพระรรณา

๓. การเตรียมความพร้อมรับมือและมาตรการดำเนินการ

จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นจังหวัดหนึ่งที่ประสบปัญหาสถานการณ์ภัยแล้งทุกปี ซึ่งเกิดจากภาวะฝนทิ้งช่วง และมีบางพื้นที่ห่างไกลเขตชลประทาน ทำให้พื้นที่ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภครวมทั้งน้ำเพื่อการเกษตร ก่อให้เกิดความเดือดร้อนในการดำรงชีพ และการประกอบอาชีพแก่ราษฎรโดยทั่วไป ซึ่งมีเป้าหมายในการบรรเทาความเดือดร้อนแก่ราษฎรที่ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคเป็นอันดับแรก และน้ำเพื่อการเกษตรอันดับรองลงมา สถานการณ์แทรกซ้อนในพื้นที่ซึ่งประสบทุกปี คือการเกิดอัคคีภัย ทั้งอาคารบ้านเรือนที่อยู่อาศัย และพื้นที่พืชสวน ไร่นา ป่าพรุ ป่ากร้าง จนกลายเป็นปัญหาไฟป่า เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงกำหนดแผนเผชิญเหตุภัยแล้งขึ้น รองลงมาโดยกำหนดแนวทางการช่วยเหลือทั้งระยะสั้นและระยะยาว

เพื่อให้การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหากล้าภัยแล้ง ของจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจัดทำแผนเผชิญเหตุในการป้องกันและแก้ไขปัญหากล้าภัยแล้งจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี ๒๕๖๗ โดยมีความสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖ และหนังสือกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ มท (บกปภ) ๐๖๒๔/ว ๐๐๓ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔

วัตถุประสงค์

- (๑) เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหากล้าภัยแล้ง โดยลดความเสี่ยงจากภัยแล้งเพื่อลดผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- (๒) เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนสามารถปฏิบัติงานร่วมกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน
- (๓) เพื่อให้การดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทันต่อเหตุการณ์ ทั้งถึงเป็นธรรม และสามารถฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็ว

เป้าหมาย

ประชาชนในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สิน โดยสร้างการรับรู้และความตระหนักแก่ประชาชน ในการให้ความร่วมมือป้องกันและแก้ไขปัญหากล้าภัยแล้ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วน สามารถปฏิบัติงานร่วมกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสถานการณ์ฉุกเฉินจากภัยแล้งอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๑ ช่วงการเตรียมความพร้อม ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๖๖ - เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

๓.๑.๑ มาตรการเตรียมการป้องกันและลดผลกระทบ

(๑) แนวทางการดำเนินงาน

๑) การติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ ตลอดจนปัญหาการใช้น้ำของภาคส่วนต่างๆ อย่างใกล้ชิด ทั้งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค น้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศน์ น้ำเพื่อการเกษตร เพื่อการแจ้งเตือน

- แจ้งเตือนผ่านประชาชนโดยตรง เช่น สถานีโทรทัศน์ สถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุชุมชน วิทยุสมัครเล่น เคเบิลทีวีท้องถิ่น โทรสาร โทรศัพท์มือถือ หอกระจายข่าว เสียงตามสาย หรือไซเรนเตือนภัย แบบมือหมุน เป็นต้น

- แจ้งเตือนผ่านหน่วยงานส่วนราชการภายในจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่หน่วยงานหลัก เช่น สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นต้น

๒) การปรับปรุง...

๒) การปรับปรุงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง และพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งซ้ำซาก โดยจัดทำฐานข้อมูลหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้ง

๓) การสร้างระบบเครือข่ายอาสาสมัคร และฐานข้อมูลเครือข่าย โดยจัดทำฐานข้อมูลกำลังคน และเครื่องจักรเครื่องมือของหน่วยงานเครือข่ายต่างๆ และอาสาสมัคร เพื่อให้มีบัญชีเครื่องจักร เครื่องมือและสิ่งที่ใช้สนับสนุนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง ของหน่วยงานเครือข่ายในการระดมสรรพกำลัง การเคลื่อนกำลังจากพื้นที่อื่นเข้าในพื้นที่เสี่ยง/เกิดภัยอย่างมีประสิทธิภาพ

๔) การพัฒนาแหล่งน้ำโดยการก่อสร้าง/ปรับปรุง/ฟื้นฟูแหล่งน้ำและดูแลแหล่งน้ำให้สามารถกักเก็บน้ำได้มากขึ้น การปรับปรุงประสิทธิภาพการส่งน้ำ การจัดหาแหล่งน้ำผิวดินและใต้ดินเพื่อการอุปโภคบริโภคให้เพียงพอ การจัดหาภาชนะรองรับน้ำพร้อมสถานที่ติดตั้ง รวมทั้งรณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดหาภาชนะเก็บกักน้ำ

๕) การปรับปรุงประสิทธิผลของกลุ่มผู้ใช้น้ำ

- รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้การใช้น้ำอย่างประหยัดและมีคุณค่า

- กำหนดแผนและแนวทางการเพาะปลูกพืชในฤดูแล้ง จัดทำบัญชีรายชื่อเกษตรกร พื้นที่เพาะปลูก การจัดโซนนิ่ง การกำหนดหัวระยะเวลาและจำนวนพืชที่จะเพาะปลูกให้เหมาะสมกับปริมาณน้ำ โดยทำความเข้าใจและให้คำแนะนำเกษตรกรปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อยหรือพืชฤดูแล้ง จัดหาตลาดเพื่อรองรับผลผลิตที่เกิดขึ้นเพื่อสร้างแรงจูงใจ รวมทั้งดำเนินการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่เกษตรกร ประชาชน ให้ตระหนักถึงปัญหภัยแล้ง

๖) การจัดระบบบัญชาการเหตุการณ์ของจังหวัด

ในช่วงเตรียมความพร้อม องค์กรปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วยกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับจังหวัด/อำเภอ/เทศบาลตำบล/องค์การบริหารส่วนตำบล (กอปภ.จ./อ./ทต./อบต.) มีหน้าที่ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ จัดทำแผนเผชิญเหตุการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี ๒๕๖๖

๗) จัดประชุมกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด โดยมีหน่วยงานทุกภาคส่วนทั้งฝ่ายพลเรือน ตำรวจ ทหาร ตลอดจนภาคประชาสังคม เข้าร่วมประชุมเพื่อร่วมกำหนดแผนและมาตรการต่างๆ ในการจัดการความเสี่ยงจากภัยแล้งได้อย่างสอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในจังหวัด

(๒) หน่วยงานรับผิดชอบ

สถานีอุตุนิยมวิทยานครศรีธรรมราช โครงการชลประทานนครศรีธรรมราช สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดนครศรีธรรมราช การประปาส่วนภูมิภาคสาขานครศรีธรรมราช สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ทำการปกครอง จังหวัดนครศรีธรรมราช อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดนครศรีธรรมราช สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช (สาขาทุ่งใหญ่ สาขาพิปูน และสาขาสิชล) หน่วยทหารในพื้นที่ องค์การเอกชน/มูลนิธิ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๑.๒ มาตรการการเตรียมพร้อมรับภัย

(๑) แนวทางการดำเนินงาน

๑) การเตรียมพร้อมสำหรับการจัดหาทรัพยากรน้ำเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง โดยการจัดเตรียมเครื่องจักรกลหนัก เครื่องมือ อุปกรณ์ รถยนต์บรรทุก เครื่องสูบน้ำ ถังเก็บน้ำ ตลอดจนประสานหน่วยงานต่างๆ เพื่อเฝ้าระวัง แลกเปลี่ยนข้อมูล และติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และเตรียมความพร้อมระบบสื่อสารสำหรับระบบบัญชาการเหตุการณ์เพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ตลอดเวลา

๒) การจัดทำแผนเผชิญเหตุในการป้องกันและแก้ไขปัญหายุ่งยากระดับจังหวัด/อำเภอ/และแผนปฏิบัติการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาย่อยระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยแล้ง

๓) จัดตั้งหน่วยบรรเทาทุกข์ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง ตลอดจนจำลองสถานการณ์ภัยแล้ง และฝึกซ้อมการป้องกันและบรรเทาภัยแล้งเพื่อการจัดการภัยแล้ง

๔) การส่งเสริมการเรียนรู้ในเรื่องการจัดการภัยแล้งในสถานศึกษา สถานประกอบการและพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยแล้ง โดยเผยแพร่ความรู้ ฝึกอบรมให้แก่ชุมชนและท้องถิ่นที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง เพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้เรื่องปัญหาย่อยแล้งและสร้างความตระหนัก

(๒) หน่วยงานรับผิดชอบ

สถานีอุตุนิยมวิทยานครศรีธรรมราช โครงการชลประทานนครศรีธรรมราช สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดนครศรีธรรมราช การประปาส่วนภูมิภาคสาขานครศรีธรรมราช สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดนครศรีธรรมราช สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช (สาขาทุ่งใหญ่ สาขาพิปูน และสาขาสิชล) จิตอาสาพระราชทาน หน่วยทหารในพื้นที่ องค์การเอกชน/มูลนิธิ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

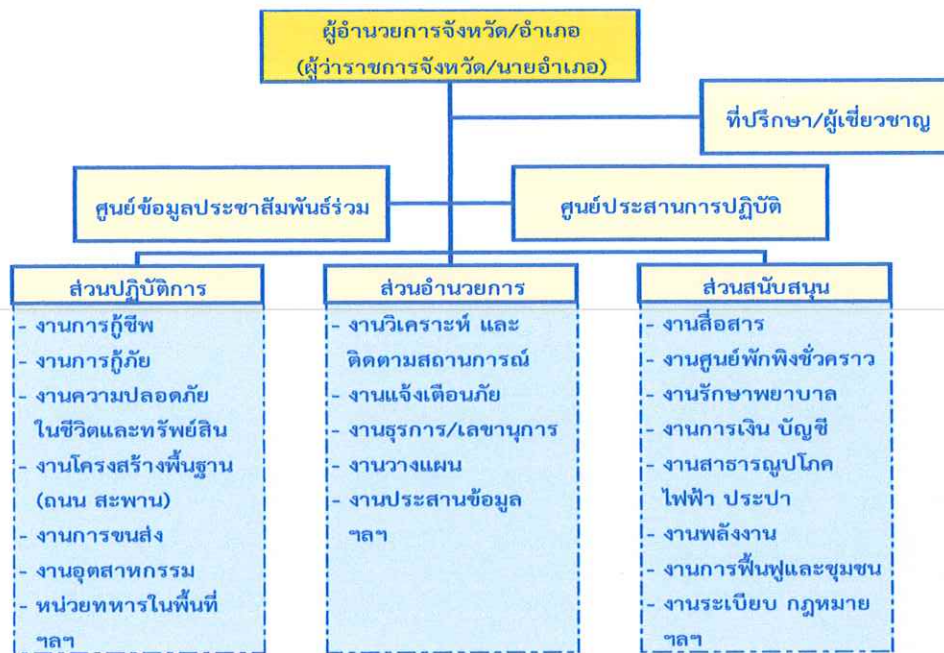
๓.๒ ช่วงการเผชิญเหตุ ช่วงกลางเดือนมีนาคมถึงกลางเดือนพฤษภาคม

มาตรการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน

(๑) แนวทางดำเนินการ

๑) การจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ภัยแล้งระดับจังหวัด/อำเภอ และศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินภัยแล้งระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยแล้ง) การประเมินความเสียหาย การประเมินความต้องการ

(๒) โครงสร้าง...

โครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดนครราชสีมา/อำเภอ (ศบก.จังหวัดนครราชสีมา/อำเภอ)

๒) การเชื่อมโยงระบบติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานให้ใช้งานได้ตลอดเวลา โดยใช้คลื่นวิทยุความถี่เดียวกันของทุกหน่วยในศูนย์บัญชาการเหตุการณ์

๓) การสนธิกำลังเข้าช่วยเหลือและควบคุมเหตุการณ์ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้งอย่างเป็นระบบ จัดตั้งศูนย์รับบริจาคน้ำดื่มและปัจจัยสี่เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย จัดระบบบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อรักษาพยาบาล และฟื้นฟูทางด้านจิตใจ จากผลกระทบของปัญหาภัยแล้ง

- การบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชน โดยการจัดหาแหล่งน้ำสะอาด การสำรองแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคให้เพียงพอ มีแผนแจกจ่ายน้ำ จัดหาหม้ออาหารสัตว์และแจกจ่าย การจ้างแรงงานเพื่อสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็ก การสูบน้ำเพื่อเติมน้ำในแหล่งน้ำดิบเพื่อทำน้ำประปา เป็นต้น ตลอดจนการดูแลรักษาและการสนับสนุนสถานที่สำคัญที่อาจได้รับผลกระทบจากการขาดน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ได้แก่ โรงพยาบาล แหล่งน้ำดิบในการทำน้ำประปา กรณีเกิดสถานการณ์ภัยแล้งที่กระทบต่อพื้นที่การเกษตร ให้จังหวัดรีบประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อจัดทำฝนหลวงเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรตามที่สภาพอากาศเอื้ออำนวย นอกจากนี้ในการรายงานสถานการณ์ภัยแล้งให้รายงานข้อมูลอย่างถูกต้อง และเหมาะสมตามข้อเท็จจริง จำนวนครัวเรือนที่ประสบภัย ข้อมูลพื้นที่เกษตรที่ได้รับผลกระทบ เพื่อให้การประเมินสถานการณ์เป็นไปอย่างถูกต้องตามข้อเท็จจริง จนกว่าสถานการณ์ภัยแล้งจะเข้าสู่สภาวะปกติ

- การสาธารณสุข การป้องกันและควบคุมโรคระบาดที่มักเกิดในช่วงฤดูแล้ง เช่น อหิวาตกโรค โรคอุจจาระร่วง โรคอาหารเป็นพิษ โดยจัดหน่วยแพทย์และสาธารณสุขเคลื่อนที่ เพื่อดูแลรักษาสุขภาพของประชาชน ตลอดจนสนับสนุนการจัดหาแหล่งน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภค ให้ความรู้ในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม และถูกสุขอนามัยกับประชาชน

- การให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัยแล้งทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น ด้านชีวิตร่างกาย ทรัพย์สิน การประกอบอาชีพ โดยเฉพาะผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ ซึ่งอาจให้ความช่วยเหลือเป็นเงิน วัสดุทางการเกษตร การให้คำปรึกษาแนะนำด้านอาชีพ เป็นต้น โดยแหล่งเงิน ได้แก่ เงินงบประมาณ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามอำนาจหน้าที่ เงินงบกลาง เงินอุดหนุนราชการตามระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้ดำเนินการอย่างรวดเร็ว ทัวถึง เป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ทุกขั้นตอนเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

- การรักษาความสงบเรียบร้อย และการบังคับใช้กฎหมาย การจัดทำแผนบังคับใช้กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะด้านการป้องกันปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นบ่อยในฤดูแล้ง เช่น การลักขโมยเครื่องสูบน้ำ และเครื่องมือการเกษตร ถือเป็นการซ้ำเติมผู้ประสบภัย

- การสร้างแรงจูงใจโดยการสนับสนุนงบประมาณ ให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีการปลูกป่าและป่าชุมชน เพื่อสร้างให้เกิดแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่ยั่งยืน สามารถบริหารจัดการน้ำได้ด้วยตนเองตอบสนองความต้องการ ของประชาชนได้อย่างแท้จริง

- ด้านการประชาสัมพันธ์ผ่านหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน วิทยุชุมชน เคเบิลทีวีท้องถิ่น เสียงตามสาย หอกระจายข่าวของชุมชน/หมู่บ้าน ให้ทราบถึงสถานการณ์ของภัยแล้งหากมีจุดใดประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ แต่อาจมี แหล่งสำรองน้ำตามธรรมชาตินอกเขตชลประทานบางแห่งที่ลดระดับลงจนแห้งขอด ซึ่งส่วนนี้หากเกษตรกรมีความ ประสงค์จะขอรับการสนับสนุนรถน้ำ หรือเครื่องสูบน้ำ ตลอดจนข้อกฎหมายและบทลงโทษผู้กระทำความผิด หากอยู่ในพื้นที่เสี่ยง ให้มีการวางแผนเตรียมการป้องกัน

- การขอรับการสนับสนุนจากหน่วยทหารในพื้นที่ เช่น การสนับสนุนเครื่องจักรกล และกำลังพล ในการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากภัยแล้ง โดยการดำเนินการให้ใช้แผนบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกอบในการพิจารณาดำเนินการ

- การบริหารทรัพยากรเครื่องมือ เครื่องจักรกล วัสดุอุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติของทุกหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ คุ่มค่า

(๒) หน่วยงานรับผิดชอบ

คณะกรรมการกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช/อำเภอ/องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช โรงพยาบาลในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช โครงการ ชลประทานนครศรีธรรมราช สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานเกษตร และสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดนครศรีธรรมราช การประปาส่วนภูมิภาคสาขานครศรีธรรมราช สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดนครศรีธรรมราช สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช (สาขาทุ่งใหญ่ สาขาพิปูน และสาขาสิชล) สำนักงานบริการลูกค้า กสท นครศรีธรรมราช จิตอาสาพระราชทาน หน่วยทหารในพื้นที่ องค์กรเอกชน/มูลนิธิ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ ช่วงการฟื้นฟู ภายหลังสถานการณ์ภัยแล้งบรรเทา
มาตรการการจัดการหลังการเกิดภัย

(๑) แนวทางดำเนินการ

- การสำรวจพื้นที่ประสบภัยแล้ง แยกเป็นจำนวนครัวเรือน/หมู่บ้าน/ตำบล/อำเภอ ทั้งในด้านอุปโภคบริโภค ด้านเกษตรกรรม การให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนรายงานความเสียหายที่เกิดจากภัยแล้ง และติดตามประเมินผลการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยและการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย

- การฟื้นฟู ได้แก่ การฟื้นฟูพื้นที่การเกษตรที่ประสบภัยแล้ง ได้แก่ การส่งเสริมเครือข่ายเกษตรกร การสนับสนุนปัจจัยด้านการเกษตร ฯลฯ และการฟื้นฟูความมั่นคงของมนุษย์ ทั้งด้านการมีงานทำ คุณภาพชีวิตและสภาพจิตใจ โครงการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ประสบภัย โครงการจัดหาอาชีพและการฝึกสอนอาชีพ เพื่อเป็นรายได้อีกทางหนึ่ง โดยการส่งเสริมกิจกรรมการมีส่วนร่วมภาคเอกชน และประชาชน ในรูปแบบประชารัฐ เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยแล้ง

- การจัดหาแหล่งน้ำผิวดินและใต้ดิน เพื่อการอุปโภคบริโภคให้เพียงพอ

(๒) หน่วยงานรับผิดชอบ

คณะกรรมการกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช/อำเภอ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช โรงพยาบาลในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานแรงงานจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานจัดหางานจังหวัดนครศรีธรรมราช ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดนครศรีธรรมราช สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช (สาขาทุ่งใหญ่ สาขาพิปูน และสาขาสิชล) สำนักงานบริการลูกค้า กสทนครศรีธรรมราช จิตอาสาพระราชทาน หน่วยทหารในพื้นที่ องค์กรเอกชน/มูลนิธิ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔. การสนับสนุน

๔.๑ การสื่อสารและโทรคมนาคม การติดต่อประสานงาน

๔.๑.๑ ระบบสื่อสารหลัก กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช

๑) โทรศัพท์พื้นฐาน ๐-๗๕๓๕-๘๔๔๐, ๐-๗๕๓๕-๘๔๔๒

๒) โทรสาร ๐-๗๕๓๕-๘๔๔๐

๔.๑.๒ สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดนครศรีธรรมราช โทรศัพท์ ๐-๗๕๓๔-๑๒๐๔

๔.๑.๓ บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) (NT) จังหวัดนครศรีธรรมราช โทรศัพท์ ๐-๗๕๓๔-๔๐๑๑-๒

๔.๑.๔ ระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน

๑) วิทยุสื่อสารหลัก ๑๖๑.๒๐๐ MHz นามเรียกขาน “ปก. นคร”

วิทยุสื่อสารรอง ๑๖๒.๘๐๐ MHz นามเรียกขาน “นิรภัย นคร”

๒) ชมรมวิทยุสมัครเล่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ๑๔๕.๐๐๐ MHz

๓) วิทยุภาคประชาชน ๒๔๕.๕๐๐ MHz

๔.๑.๕ ระบบสื่อสารสำรอง

๑) โทรศัพท์เคลื่อนที่แจ้งเหตุ

หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช โทรศัพท์ ๐๘-๙๖๙-๖๗๓๗

๒) ระบบ...

๒) ระบบ CALL CENTER จังหวัดฉะเชิงเทรา

แจ้งเหตุแพทย์ฉุกเฉิน โทร. ๑๖๖๙

แจ้งเหตุไฟไหม้ โทร. ๑๙๙

แจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย โทร. ๑๙๑

แจ้งเหตุสาธารณภัย โทร. ๑๗๘๔

แจ้งเหตุกระแสไฟฟ้าขัดข้อง โทร. ๑๑๒๙

แจ้งการประปา น้ำไม่ไหล โทร. ๑๖๖๒

แจ้งศูนย์คุ้มครองผู้โดยสารรถสาธารณะ โทร. ๑๕๘๔

๓) สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดนครศรีธรรมราช

คลื่น (FM) ๙๓.๕ MHz โทรศัพท์ ๐-๗๕๓๔-๑๒๐๔

๔) การดูแลระบบโทรคมนาคมให้สามารถใช้งานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

จัดตั้งศูนย์สื่อสาร โดยให้มีระบบสื่อสารที่จำเป็นให้ใช้งานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง สามารถเชื่อมโยงระบบสื่อสารกับหน่วยงานอื่นได้ปกติโดยเร็วทั่วถึงทุกพื้นที่

๔.๒ การให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้ง

จังหวัดนครศรีธรรมราช จัดตั้งศูนย์สื่อสารและจัดให้มีระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง ระบบสื่อสารอื่นๆ ที่จำเป็นให้ใช้งานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง สามารถเชื่อมโยงระบบสื่อสารดังกล่าวกับหน่วยงานอื่นได้ปกติโดยเร็วทั่วถึงทุกพื้นที่

๔.๒.๑ การประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๔.๒.๒ การพิจารณาขอหมายให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มูลนิธิ และภาคเอกชน ดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๕. ภาคผนวก (ระบุนายละเอียดข้อมูลทรัพยากรเครื่องมือเครื่องกลสาธารณภัย หมายเลขติดต่อหน่วยงานต่างๆ แผนผังการติดต่อสื่อสาร)

ลงนาม

(นายสายัน กิจมะโน)

ผู้เสนอแผน

หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช

ลงนาม

(นายสมชาย ลีลำน้อย)

ผู้ให้ความเห็นชอบ

รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

ลงนาม

(นายจรเกียรติ รัตพานิช)

ผู้อนุมัติแผน

ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้อำนวยการจังหวัด